

Μια περίπτωση διδασκαλίας

- Ο κύριος X απολάμβανε τη διδασκαλία του για τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο μάθημα Ιστορίας της Γ΄ Γυμνασίου. Αφηγήθηκε στους μαθητές του ένα σωρό περιστατικά από το μέτωπο, έδειξε φωτογραφίες και ταινίες της εποχής, διάβασε ημερολόγια, έβαλε τραγούδια, έφερε στην τάξη ακόμη και κράνη και σφαίρες.
- Όταν τέλειωσε το κεφάλαιο, ο καθηγητής ανακοίνωσε στους μαθητές ότι θα έγραφαν διαγώνισμα. Οι μαθητές αιφνιδιάστηκαν. Οι μοναδικές ερωτήσεις για τις οποίες έπρεπε να προετοιμαστούν ήταν οι εξής: *ποια ήταν τα αίτια, τα κύρια γεγονότα και οι συνέπειες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου;*

ΑΣΚΗΣΗ

Χωριστείτε σε ομάδες των 4-5 ατόμων και σημειώστε σε ένα χαρτί σε μια κλίμακα βαθμολογίας από το 1-10 πού θα τοποθετούσατε τη διδασκαλία του κυρίου X. Εξηγήστε ο καθένας στην ομάδα γιατί βάλατε αυτό το βαθμό και, αν χρειαστεί, αναθεωρήστε τον.

Τι έκανε λάθος ο κύριος X;

- Το μάθημα του καθηγητή ήταν πράγματι συναρπαστικό και διασκεδαστικό για τους μαθητές του. Σαφώς πέτυχε ένα σημαντικό σκοπό: να νιώσουν οι μαθητές του την απόλαυση της μελέτης. Ωστόσο, δεν υπήρχε αντιστοιχία ανάμεσα σε αυτά που διδάσκει και σε αυτά που εξετάζει. Έκανε με τους μαθητές του ένα συναρπαστικό ταξίδι, αλλά με ποιο προορισμό;

Η σημασία των διδακτικών στόχων

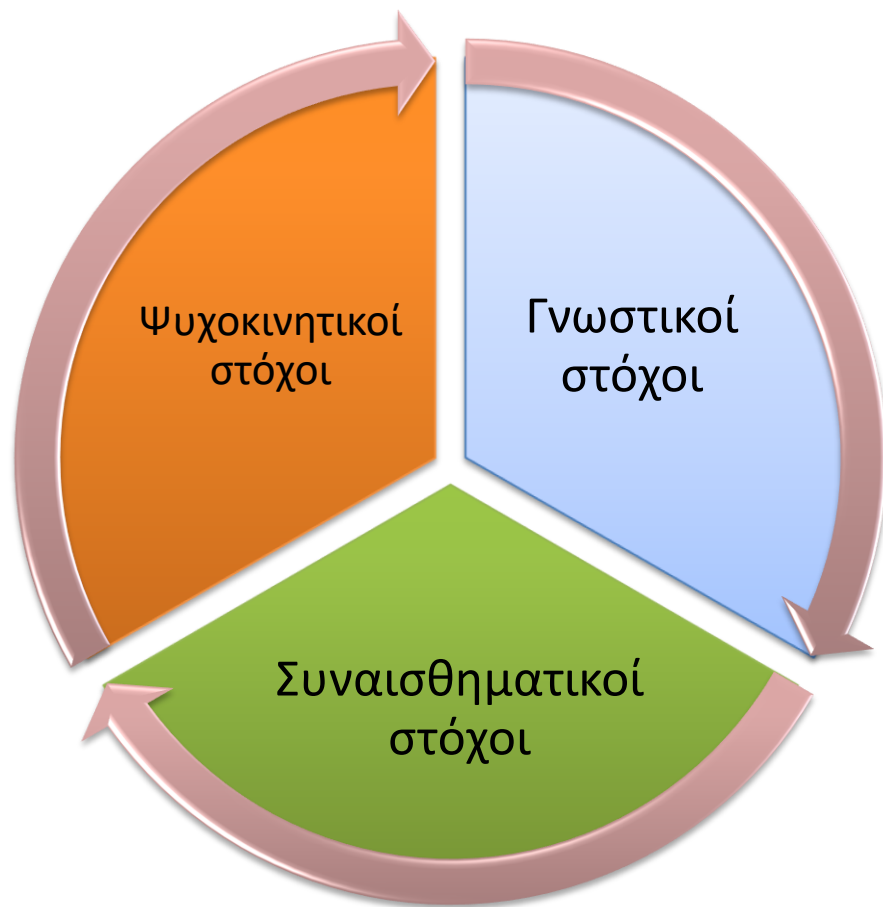
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- Οι διδακτικοί στόχοι αποτελούν το σχέδιο των εκπαιδευτικών για το τι θα πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές και να είναι ικανοί να κάνουν στο τέλος μιας σειράς μαθημάτων
- Τα μαθήματά τους πρέπει να αποσκοπούν στην επίτευξη αυτών των στόχων και η αξιολόγηση των μαθητών πρέπει να τους πληροφορεί κατά πόσο κάθε μαθητής έχει κατακτήσει πράγματι αυτούς τους στόχους στο τέλος των μαθημάτων

Κατηγορίες διδακτικών στόχων

Επίπεδα ταξινόμιας διδακτικών στόχων στο γνωστικό τομέα (Bloom κ.ά.)

Αξιολόγηση

Σύνθεση

Ανάλυση

Εφαρμογή

Κατανόηση

Μάθηση

Αξιολόγηση / Evaluation : διατύπωση αξιολογικών κρίσεων βάσει γνώσεων και κριτηρίων

↑Σύνθεση / Synthesis : συναρμογή στοιχείων για τη δημιουργία μιας νέας δομής από διαφορετικά στοιχεία

↑Ανάλυση /Analysis : εύρεση συστατικών μερών μιας ολότητας, του τρόπου με τον οποίο αυτά συνδέονται μεταξύ τους, της κύριας ιδέας και της δομής ενός κειμένου

↑Εφαρμογή / Application : εφαρμογή της γνώσης σε μια δεδομένη κατάσταση (πραγματική ή υποθετική)

↑Κατανόηση / Comprehension : κατανόηση πληροφοριών, παράφραση- επεξήγηση της σημασίας, ερμηνεία

↑Μάθηση / Knowledge : απομνημόνευση και ανάκληση πληροφοριών

Bloom's Taxonomy of learning. Adapted from: Bloom, B.S. (Ed.) (1956)
Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals.
Handbook I, cognitive domain. New York ; Toronto: Longmans, Green.

ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

παραδείγματα

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Σύγκριση του εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδας και της Φιλανδίας Διατύπωση τεκμηριωμένων κρίσεων για την ορθότητα των πολιτικών επιλογών του Βενιζέλου την περίοδο του Εθνικού Διχασμού
ΣΥΝΘΕΣΗ Δημιουργία νέου προϊόντος	Σύνταξη έκθεσης Δημιουργία ενός νέου ιστορικού κειμένου που θα αξιοποιεί πληροφορίες και τεκμήρια οδηγώντας σε συμπεράσματα
ΑΝΑΛΥΣΗ Διαχωρισμός σύνθετων πληροφοριών ή ιδεών σε απλούστερα μέρη με σκοπό την κατανόηση της σχέσης τους	Οργανωμένη καταγραφή των χαρακτηριστικών της σχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα Ανάλυση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης του μεσοπολέμου σε κοινωνικές, πολιτικές κτλ.
ΕΦΑΡΜΟΓΗ Χρήση αρχών ή αφηρημένων εννοιών για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων	Χρήση γεωμετρικών αρχών για τον υπολογισμό των κυβικών μέτρων νερού που απαιτούνται για το γέμισμα μιας πισίνας.
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ Παράφραση και ερμηνεία	Κατανόηση των κινήσεων ενός στρατού σε έναν χάρτη Ερμηνεία διαγράμματος ή γραφήματος Απόδοση με προσωπικό λόγο των ζητούμενων πληροφοριών από ένα κείμενο (π.χ. ιστορική πηγή)
ΓΝΩΣΗ Απομνημόνευση και ανάκληση πληροφοριών	Προπαίδεια Κλίση ρημάτων Ορισμοί εννοιών Εκμάθηση ονομάτων και γεγονότων

Συναισθηματικοί στόχοι

Κατηγορίες στόχων

συναισθήματα

- Χαρά-λύπη
- Συγκίνηση
- Συμπάθεια
- αποστροφή
- αυτοπεποίθηση

στάσεις

- Αγάπη για μάθηση
- Διάθεση για παρακολούθηση
- Ανταπόκριση
- Διάθεση για συνεργασία

αξίες

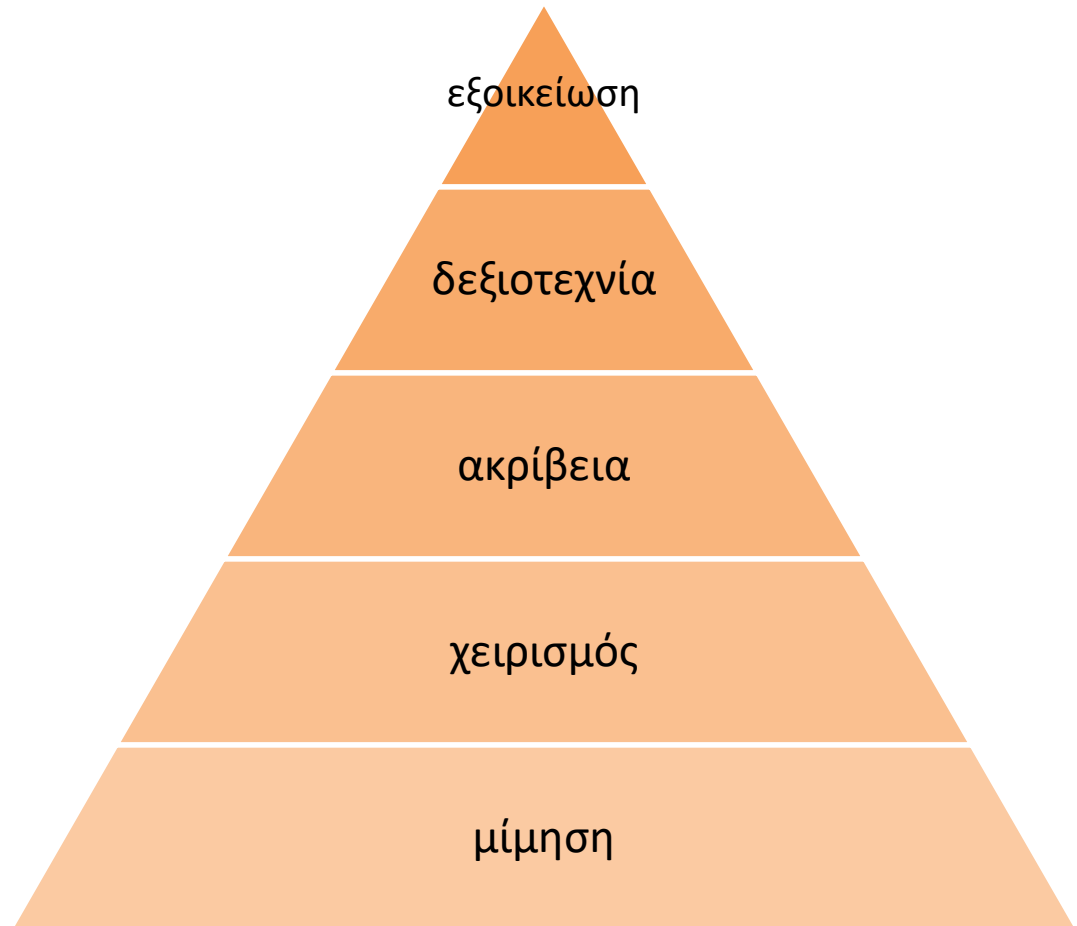
- Ειρήνη
- Δικαιοσύνη
- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Δημοκρατικές αξίες
- Σεβασμός στην ετερότητα/ανεκτικότητα

Επίπεδα ταξινόμησης στόχων

Ψυχοκινητικοί στόχοι

- Αξιώνουν μυικές-κινητικές δραστηριότητες και απαιτούν νευρομυικό συντονισμό
- Αντιγραφή χαρτών, σχεδίων
- Κατασκευές χρονογραμμής, χαρτών, αντικειμένων εποχής, μακετών
- Δραματοποίηση ιστορικών γεγονότων ή χαρακτήρων

Sicherheit schaffen

Mein Zuhause = Unsere Schweiz

Γιατί πρέπει να θέτουμε διδακτικούς στόχους;

1. Βοηθούν τον εκπαιδευτικό στο σχεδιασμό και στην οργάνωση της διδασκαλίας του: «αν δεν είσαι βέβαιος πού πηγαίνεις, κινδυνεύεις να καταλήξεις κάπου αλλού χωρίς καν να το καταλάβεις» (Mager)
2. Βοηθούν στην αξιολόγηση
3. Βελτιώνουν τις επιδόσεις των μαθητών

Πώς σχεδιάζουμε διδακτικούς στόχους
ή τα μέρη/ο σκελετός ενός στόχου
κατά τους συμπεριφοριστές (Mager)

συνθήκη

- σε ένα κείμενο 150 λέξεων περίπου...

απόδοση

- να καταγράψουν τα αίτια της οικονομικής

Κριτήριο
επιτυχίας

- Από τα 4 αίτια να αναφερθούν τουλάχιστον τα δύο

Αντίστροφος σχεδιασμός διδακτικών στόχων

- Σχεδιασμός της διδασκαλίας θέτοντας αρχικά μακροπρόθεσμους σκοπούς, έπειτα θέτοντας στόχους ενοτήτων και τέλος σχεδιάζοντας τα καθημερινά μαθήματα
- Π.χ. Ο κύριος **X** θα μπορούσε να αρχίζει το σχεδιασμό του προσδιορίζοντας από την αρχή ότι στοχεύει στο να κατανοήσουν οι μαθητές του τα κύρια αίτια, τα γεγονότα και τις συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Στη συνέχεια θα μπορούσε να σχεδιάσει διδακτικές ενότητες και επιμέρους μαθήματα.

Διδακτικοί στόχοι και διαγωνίσματα

- Το διαγώνισμα καλό είναι να διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού των μαθημάτων μιας ενότητας και όχι στο τέλος της διδασκαλίας

Ειδικές επισημάνσεις στη στοχοθεσία για το μάθημα της Ιστορίας

1. Περιεχόμενα: δηλωτική γνώση
2. Ιστορικές έννοιες: εννοιολογική γνώση
3. Ιστορικές δεξιότητες: διαδικαστική γνώση
4. Στάσεις και αξίες

Ξεκινάμε με τον Εκπαιδευτικό Σχεδιασμό (Instructional Design) ο οποίος περιλαμβάνει τα εξής στάδια που σχηματίζουν τον κύκλο εκπαίδευσης:

Ανάλυση εκπαιδευτικών αναγκών
Σχεδιασμός, προγραμματισμός
Ανάπτυξη περιεχομένου
Υλοποίηση εκπαίδευσης
Αξιολόγηση, ανατροφοδότηση προγράμματος